

- ee) Ulusal öneme haiz sulak alan: Sözleşmenin Taraflar Toplantısında kabul edilen "Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alan Kriterleri"nden en az birine sahip olan sulak alanları,
- ff) Ulusal komisyon: 31 inci madde ile teşkil edilen Ulusal Sulak Alan Komisyonunu,
- gg) Uluslararası öneme sahip sulak alan kriteri: Ramsar Sözleşmesince belirlenen dokuz adet kriteri,
- ğğ) Yabancı tür: Bir sulak alan ekosistemine sonradan katılan türü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sulak Alan Vasıfları, Koruma, Kullanım İlkeleri ve Yasaklar

Sulak alan vasıfları

MADDE 5 –(1) Herhangi bir korunan alan içinde bulunan sulak alanlar ile içme suyu havzası niteliğindeki sulak alanlar bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak sulak alanın ekolojik karakterini koruyacak şekilde ilgili mevzuata uygun olarak yönetilir.

(2) Sulak alanlar içinde bulunan korunan alanların yönetimi ise bu Yönetmelik ile belirlenen ilke ve esaslara uygun olarak ilgili idaresince gerçekleştirilir.

(3) (**Değişik:RG-23/10/2019-30927**) Sulak alan niteliği taşımaya rağmen, Ramsar Alanı, Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan veya Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan olarak tescilli yapılmamış alanlar Diğer Sulak Alanlar olarak nitelendirilir ve bu alanlarda bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Koruma ilkeleri

MADDE 6 – (1) Sulak alanların korunmasında aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur.

a) Sulak alanların kirletilmemesi, doğal yapılarının ve ekolojik karakterlerinin korunması zorunludur. Her türlü arazi ve su kullanım planlamalarında, sulak alanların işlev ve değerlerinin korunması gözetilir.

b) Sulak alanlarda biyolojik çeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi için ilgili idaresince gerekli tedbirler alınır veya aldırılır.

c) Sulak alanların koruma kullanma dengesine ve geliştirilmelerine katkı sağlayacak faaliyetler desteklenir ve teşvik edilir.

d) Ekolojik karakteri bozulmuş sulak alanların rehabilitasyonu sağlanır.

e) Kurutulmuş sulak alanların teknik ve ekonomik olarak uygun olanlarının geri kazanımı için gerekli tedbirler alınır.

f) Sulak alanlarda su kuşları popülasyonlarının korunmasına ve artırılmasına itina gösterilir.

g) Havzada yapılacak proje ve faaliyetlerin sulak alana etkisi dikkate alınır.

g) Sulak alanların korunması, tescilli, planlaması ve yönetiminde 21/3/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu hükümleri dikkate alınır.

Doldurma ve kurutma

MADDE 7 –(1) Sulak alanların doldurulması ve kurutulması yasaktır. Bu yolla arazi kazanılmaz. Bu hükme aykırı olarak arazi kazanılması halinde söz konusu alan faaliyet sahibince eski haline getirilir.

Su alımı

MADDE 8 – (1) (**Değişik:RG-1/8/2017-30141**) Sulak alanların ekolojik karakterini ve fonksiyonlarını olumsuz yönde etkileyecek ölçüde yerüstü ve yeraltı suyu alınmaz, sistemi besleyen akarsular ile diğer yüzey suların yönleri izinsiz değiştirilemez veya sistemde su depolanamaz. Sulak alanlardaki su rejimini etkileyebilecek her türlü faaliyet için planlama aşamasında ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında (**Değişik ibare:RG-23/10/2019-30927**) Genel Müdürlüğün, Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanlar ve diğer sulak alanlarda ise Bölge Müdürlüğünün uygun görüşü alınır.

Kum alımı

MADDE 9 –(1) Ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlüğün, mahalli öneme haiz sulak alanlarda ise Bölge Müdürlüğünün uygun görüşü alınmadan kum ve çakıl alınmaz. Kumulların doğal yapıları bozulamaz.

Turba çıkarılması

MADDE 10 – (**Değişik:RG-1/8/2017-30141**)

(1) Turba çıkarmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler başvuru formu ile Bölge Müdürlüğüne başvurur. Bölge Müdürlüğünün uygun görmesi halinde Turba Çıkarımı İzin Belgesi düzenlenerek izin verilir.

Saz kesimi

MADDE 11 –(1) (**Değişik:RG-23/10/2019-30927**) Sulak alanlarda saz ve diğer bitki türlerinin yakılması, sazların sökülmesi ve tahrip edilmesi yasaktır.

(2) Yönetim planlarında kesime izin verilen sazlık alanlarda, kuşların kuluçka dönemi dışında, kara tarafından su kesimine doğru, sazlık alanlarda ekonomik ve ticari önemi olan bitki türlerinin kesimi yapılabilir. Yönetim planı hazırlanmamış alanlarda canlıların üreme dönemi dikkate alınarak, varsa (**Değişik ibare:RG-23/10/2019-30927**) mutlak koruma bölgesi ve hassas koruma bölgesi dışında kalan sazlık alanın %30'unu geçmeyecek şekilde, kesim tarihleri ve kesim metotları Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenerek kesim yapılabilir.

(3) Saz kesmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler; saz kesimi başvuru formu ile Bölge Müdürlüğüne başvurur. Bölge Müdürlüğünün uygun görmesi halinde her bir sulak alan için, saz kesilecek alanlara ve kesilecek saz miktarına, birinci ve ikinci fıkrada belirtilen esaslara uyulması kaydıyla saz kesimi izin belgesi ile izin verilir. Saz kesim talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere verilecek bu izin belgeleri kişi başına bir saz kesim dönemini kapsar.

Yabancı bitki ve hayvan türlerinin toplanması

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren alanlarda Bakanlığın uygun görüşü alınmadan; nadir, endemik, nesli tehlikede veya tehlikeye düşebilecek doğal bitki türleri kesilemez ve sökülemez, yabancı hayvanlar, yumurtaları ve yavruları toplanamaz, yuvaları bozulamaz.

(2) Yerli ve yabancı araştırmacıların koruma bölgeleri içerisinde yapacağı her türlü inceleme ve araştırmalar Bakanlığın iznine tabidir.

Yabancı türler

MADDE 13 –(1) Ramsar alanları ve ulusal öneme haiz sulak alanlara, hangi maksatla olursa olsun, bilimsel araştırma yapılmadan ve Bakanlığın uygun görüşü alınmadan yabancı türler atılamaz, bırakılamaz ve yerleştirilemez.

(2) Geçmişte atılmış ve bilimsel araştırmalar sonucunda sulak alan ekosisteminde ciddi olumsuz etki bıraktığı bilimsel araştırmalarla tespit edilen yabancı türlerin alandan uzaklaştırılması, bu mümkün olmuyorsa popülasyonlarının kontrol edilmesi Bakanlığın koordinasyonunda ilgili İdarelerce sağlanır.

Ağaçlandırma

MADDE 14 –(1) Bu Yönetmelik kapsamına giren alanlarda, kuşların barınması ve üremesi için yeni habitatlar oluşturmak ve erozyonu önlemek gibi maksatlarla yapılabilecek ağaçlandırmalar ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlüğün, (**Değişik ibare:RG-23/10/2019-30927**) Mahalli Öneme Haiz Sulak Alan ve diğer sulak alanlarda Bölge Müdürlüğünün iznine tabidir.

Atık su deşarjı

MADDE 15 –(1) Sulak alanlara ve sulak alanları besleyen tüm sulara veya sisteme bağlantılı kuru derelere hiçbir surette artılmamış evsel ve endüstriyel atık sular verilemez.

(2) Atık su deşarjı ile ilgili olarak, 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, su ürünleri istihsal sahalarında ise 10/3/1995 tarihli ve 22223 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Su Ürünleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Katı atık, moloz, hafriyat, dip tarama ve proses atığı çamurları

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren alanlarda:

a) Katı atık, moloz, hafriyat, proses atığı çamurları dökülmesi yasaktır.

b) Sulak alan ekosistemini devamlılığının sağlanması veya yeniden kazanılması veya iyileştirilmesi maksadı dışında dip taraması ve dip çamuru dökülmesi yasaktır.

Suni sulak alanların kullanımı

MADDE 17 – (1) Suni sulak alanlar, yaban hayatı varlığına özen gösterilerek yapım maksadına uygun olarak kullanılır.

Sulak alanların belirlenmesi

MADDE 18 – (1) Ulusal ve mahalli öneme haiz sulak alanların belirlenmesinde aşağıdaki usullere uyulur:

a) Ulusal öneme haiz sulak alanların belirlenmesi ve tescili: Bir alanın ulusal sulak alan olarak belirlenmesi için alanın bulunduğu mülki sınırlar dikkate alınarak, Bakanlığın taşra teşkilatı tarafından hazırlanacak etüt ve envanter raporu mahalli komisyona sunulur. Mahalli komisyon tarafından alanın ulusal öneme haiz sulak alan vasfında olduğuna karar verilmesi halinde dosya Ulusal Sulak Alan Komisyonuna sunulmak üzere Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça yapılan değerlendirme neticesinde alanın ulusal öneme haiz sulak alan vasfında olduğuna karar verilmesi halinde dosya görüşülmek ve karar verilerek üzere Ulusal Komisyona gönderilir. Ulusal Komisyonun da alanın ulusal öneme haiz sulak alan olduğuna karar vermesi halinde sulak alan sınırmı tescili maksadıyla orman ve orman rejimine tabi alanlar ve Bakanlığın tasarrufunda olan alanlarda Bakanlıkça, bunun dışındaki alanlarda ise, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tescil ve ilan edilir.

b) **(Değişik:RG-23/10/2019-30927)** Mahalli öneme haiz sulak alanların belirlenmesi: Bir alanın mahalli öneme haiz sulak alan olarak belirlenmesi için alanın bulunduğu mülki sınırlar dikkate alınarak, Bakanlık taşra teşkilatı tarafından hazırlanan rapor, alanın sulak alan sınırı ve sulak alan koruma bölgeleri, mahalli komisyonda görüşülerek Genel Müdürlüğün onayına sunulur. Genel Müdürlükçe alanın mahalli öneme haiz bir sulak alan olarak değerlendirilmesi halinde, 19 uncu madde kapsamında belirlenen sulak alan koruma bölgeleri ve uygulama esasları çerçevesinde Bölge Müdürlüğü tarafından uygulama yapılır. Bu alanların izlenmesi yapılarak yılda bir kez mahalli komisyona rapor verilir. Komisyon, izleme raporları ile ilgili değerlendirme yapar ve değerlendirme Bakanlığa gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koruma Bölgelerinin Tespiti ve Uygulama Esasları

Koruma bölgelerinin tespiti

MADDE 19 –(1) (Değişik:RG-1/8/2017-30141) Koruma bölgeleri Bakanlığın koordinasyonunda belirlenecek uzmanlarca arazide yapılan inceleme ve değerlendirmelerle belirlenir ve uygun ölçekte haritaya işlenir. Koruma bölgeleri; **(Değişik ibare:RG-23/10/2019-30927)** Ramsar Alanlarında ve ulusal öneme haiz sulak alanlarda ulusal komisyonun onayı ile mahalli öneme haiz sulak alanlarda mahalli komisyonun uygun görüşünü müteakip Genel Müdürlük onayı ile yürürlüğe girer.

(2) Koruma bölgelerinde verilecek izinler ve diğer iş ve işlemler yönetmelikteki bölgeleme esaslarına göre yürütülür.

(3) Koruma bölgeleri belirlenmemiş sulak alanlarda verilecek izinler, 4 üncü maddede yer alan koruma bölgeleri tanımları dikkate alınarak alanın özelliklerini bozmayacak şekilde, ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlükçe, **(Değişik ibare:RG-23/10/2019-30927)** Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanlarda ve diğer sulak alanlarda ise ilgili Bölge Müdürlüğünce sonuçlandırılır.

Mutlak koruma bölgesinde uygulama esasları

MADDE 20 – (1) Bu alanların zorunlu olmadıkça özel mülkiyete konu olmaması esastır.

(2) Mutlak koruma bölgesi uygulama esasları şunlardır;

a) Bilimsel ve koruma maksatlı faaliyetler ile kuş gözlemi ve görüntü alınması Bakanlığın iznine tabidir.

b) Su kuşlarının üreme döneminde alanda su ürünleri istihali yapılamaz, hayvan otlatılmaz.

c) Bakanlıkça gerekli görüldüğünde alan çitle çevrilir.

ç) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin dışında hiçbir faaliyete izin verilmez.

Hassas koruma bölgesinde uygulama esasları

MADDE 21 – (1) Bu alanların zorunlu olmadıkça özel mülkiyete konu olmaması esastır.

(2) Hassas koruma bölgesi uygulama esasları şunlardır;

a) Alanın ekolojik karakterinin korunması esastır.

b) Göl aynasının devamlılığının sağlanabilmesi ve alanın rehabilitasyonunu sağlamak maksadı ile saz kesimi ve dip çamuru temizliği Genel Müdürlüğün izni ile yapılır veya yaptırılır.

c) Kuş gözlem yapıları, gözlemevleri, seyir maksatlı yaya yolları Genel Müdürlüğün iznine tabidir.

ç) Ekosistemin devamlılığının sağlanması maksadı ile sulak çayır ve meralarda hayvan otlatılabilir.

d) Kuşların üreme dönemi dışında ekosistemi iyileştirmek maksadı ile silvikültürel bakım yapılabilir. Bunun dışında ağaç kesimi yapılamaz.

(3) Kuşların üreme döneminde ve bu Yönetmelikte izin verilenler dışında hiçbir faaliyete ve yapılaşmaya izin verilmez.

Sürdürülebilir kullanım bölgesi uygulama esasları

MADDE 22 – (1) Sürdürülebilir kullanım bölgesi uygulama esasları şunlardır;

a) Bu alanlardaki doğal kaynak kullanımalarında mevcut geleneksel kullanıma devam edilir.

b) Yeni bir faaliyet talep edilmesi durumunda sulak alan ekosistemine zarar vermemesi şartı ile kullanıma yönetim planında yer verilebilir.

c) Çeltik tarımı ve su ürünleri istihali yapılabilir.

ç) Kuş gözlem yapıları, gözlemevleri, seyir maksatlı yaya yolları, ziyaretçilerin ihtiyacını karşılamak amacıyla imar planı gerektirmeyen uygulamalar yapılabilir. Bu madde kapsamında planlanan projelere, alanların ekolojik yapılarına göre ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlük, **(Değişik ibare:RG-23/10/2019-30927)** mahalli öneme haiz sulak alanlarda ve diğer sulak alanlarda Bölge Müdürlüğünce izin verilir.

d) **(Değişik:RG-23/10/2019-30927)** İçme, kullanma ve sulama suyu projelerine ait baraj, gölet, kanal, kanalet, pompa istasyonu gibi zorunlu altyapı projeleri, ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlüğün, mahalli öneme haiz sulak alan ve diğer sulak alanlarda bölge müdürlüğünün izni ile yapılabilir. Madensel tuzların çıkarılması, malzeme çıkarımı, kültür balıkçılığı ve bunlara ait zorunlu tesisler izin belgesi almak kaydıyla ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlüğün, mahalli öneme haiz ve diğer sulak alanlarda bölge müdürlüğünün izni ile yapılabilir.

e) 10 uncu ve 11 inci maddelerde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ticari turba çıkarımı ve saz kesimi yapılabilir.

f) Hayvan otlatılabilir.

g) Bu Yönetmelikte izin verilenler dışında hiçbir faaliyete ve yapılaşmaya izin verilemez.

ğ) Yapılaşmaya ilişkin uygulamalarda 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri geçerlidir.

h) **(Ek:RG-19/3/2021-31428)** (d) bendinde düzenlenen zorunlu altyapı projeleri haricinde, kamu yararı kararı bulunan zorunlu altyapı projelerine, hazırlanacak Ekosistem Değerlendirme Raporu doğrultusunda, ekosistem bütünlüğünü telafi edici tedbirlerin alınması şartıyla Bakanlıkça izin verilebilir.

Kontrollü Kullanım Bölgesi Uygulama Esasları

MADDE 23 –(1) Sulak alan ekosistemini etkileyecek insan faaliyetlerinin yoğun olduğu, koruma bölgeleri belirlenmeden önce kurulmuş veya ilgili idarece onaylı çevre düzeni planı, nazım imar planı ve uygulama imar planlarında yer alan, kentsel gelişimi zorunlu olarak bu bölgede kalan yerleşim yerlerinin zorunlu gelişimi için onaylı mekânsal planlarla getirilen kararlarla ekolojik açıdan tekrar değerlendirilmek suretiyle koruma bölgelerinin tespiti esasında veya yönetim planları ile kontrollü kullanım bölgesi belirlenir.

(2) **(Değişik:RG-1/8/2017-30141)** Kontrollü kullanım bölgesi olarak belirlenen alanlar içinde gerçekleştirilecek Ek-1'de yer alan faaliyetler için ayrıca ekosistem değerlendirme raporu hazırlanarak, faaliyetin sulak alana muhtemel etkileri önleyici ve telafi edici tedbirler tatad edilerek, ilgili idare tarafından bu tedbirlerin ne şekilde alınacağı, nasıl izleneceği, risk ve tehlike göstergelerinin neler olduğu, ekosistem raporu ekinde taahhüt edilerek, gerektiğinde Bakanlıkça alınması istenen ilave tedbirlere de uyacağı taahhüt edilir. Ek-2'de yer alan faaliyetler için tampon bölge uygulama esasları geçerlidir. Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınarak bu bölgelerdeki uygulamalar, sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilir. İzin belgesi tanzim edilir.

Tampon bölgede uygulama esasları

MADDE 24 – (1) Bu bölgede;

a) Katı atık düzenli depolama alanına, katı atık bertaraf tesislerine, bu Yönetmelikte izin verilenlerin dışında maden ocaklarının açılmasına ve işletilmesine, Endüstri bölgesi ilan edilmesine, organize sanayi bölgesi ve serbest bölge sanayi alanı kurulmasına ve Ek-1'de belirtilen faaliyetlerin yapılmasına izin verilmez. **(Ek cümle:RG-23/10/2019-30927)** Sulak alanı destekleyen tarımsal üretim temelli organize sanayi bölgeleri Genel Müdürlüğün iznine tabidir.

b) (Değişik:RG-1/8/2017-30141) Ek-2'de belirtilen faaliyetlerin yapımı ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında Genel Müdürlüğün, mahalli öneme haiz sulak alanlarda ise ilgili Bölge Müdürlüğünün iznine tabidir. Bu listede yer alan faaliyetler için Bakanlıkça belirlenecek başvuru formu çerçevesinde, bu Yönetmelik kapsamındaki alanlar için gerekli ekosistem değerlendirme raporu ile birlikte Bölge Müdürlüğüne müracaat edilir, müracaat başvuru tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde sonuçlandırılır. Ek-2 listesinde yer alan faaliyetlerin hangilerinden ekosistem değerlendirme raporu isteneceğine faaliyetin alana ve ekosisteme olan etkisi dikkate alınarak Bakanlıkça karar verilir. ÇED süreci kapsamında Ekosistem Değerlendirme Raporu hazırlanan faaliyetlerden tekrar rapor hazırlanması istenmez. Ekosistem değerlendirme raporunda telafi edici ve önleyici tedbirlerin yeterli görülmesi halinde başvuru sahibine izin belgesi verilir. Bu faaliyetler için verilecek izin belgeleri beş yıl süre ile geçerli olup, süre bitiminde Bakanlıkça belirlenen şartlara uyulduğunun tespitini müteakip yenilenir. Gerekliğinde ilave tedbirlerin alınması sağlanır ya da faaliyete son verilir. İzin belgelerinde belirtilen şartlara uyulmaması halinde Bakanlık verilen belgeleri iptal yetkisine sahiptir. Mevcut izinli tesislere yapılacak ilave tesisler için izin belgesinin yenilenmesi gerekmektedir. Faaliyetin uzun süreli bir yatırım olması halinde, faaliyet sahibi tarafından, Bakanlıkça belirlenecek ilave tedbirlerin alınacağı taahhüt edildikten sonra faaliyete izin verilir.

(2) Sulak alan koruma bölgelerinde yürütülecek proje ve faaliyetler için müracaatı kabul edilen kişilerin başvuruları en geç 30 gün içinde sonuçlandırılır.

Koruma bölgeleri uyum esasları

MADDE 25 – (1) 29 uncu maddede hazırlama esasları belirtilen Yönetim planı tamamlanan sulak alanın bulunduğu bölgede fiziki plan olmaması halinde, fiziki planlar yönetim planlarına uygun olarak yapılır. Yürürlükteki yönetim planı, yeni yapılacak mekânsal planlar için girdi ve veri teşkil eder. Mevcut fiziki planlar ise yönetim planında elde edilen ekolojik verilere bağlı olarak tekrar değerlendirilerek yönetim planına uygun olarak revize edilir. Mekânsal planların değişiklik ve revizyon işlemlerinde yönetim planları ve bu planlardan elde edilecek veriler dikkate alınır. Yönetim planları yapılmayan sulak alanlarda ise 19 uncu maddede belirtilen koruma bölgeleri sınırları, fiziki mekânsal planlara işlenir.

Mevsimsel ve daimi akarsular ile deniz kıyılarına ilişkin uygulama esasları

MADDE 26 – (1) (Değişik:RG-1/8/2017-30141) Mevsimsel ve daimi akarsularda sulak alan koruma bölgeleri belirlenmez. Bu alanlarda koruma ve kullanım esasları mahalli sulak alan komisyonlarınca belirlenir.

(2) Göl, delta ve lagün gibi kıyı sulak alanları haricindeki deniz kıyısı bölümlerinde ayrıca sulak alan koruma bölgeleri belirlenmez. Kıyı ve kumsalların sulak alan niteliğinde olması halinde bu Yönetmelik hükümlerine göre değerlendirme yapılır. Bu alanlarda, ilgili mevzuat uyarınca uygulama yürüten kurumlar, uluslararası sözleşmelerle ülkemizin korumakla yükümlü olduğu türlerin Bakanlıkça belirlenen ve belirlenecek koruma ilkelerini planlarına işlemekle yükümlüdür. Bu alanlarda yürütülecek tüm faaliyetlerde Bölge Müdürlüğünün uygun görüşü alınır.

(3) Mevsimsel ve daimi akarsular ile deniz kıyılarında mahalli sulak alan komisyonlarının ve/veya Bölge müdürlüğünün uygun görüşü alınmak suretiyle yürütülecek proje ve faaliyetler için müracaatı kabul edilen kişilerin başvuruları en geç 30 gün içinde sonuçlandırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ramsar Alanlarının İlanı ve Yönetim Planları

Ramsar alanlarının belirlenmesi

MADDE 27 – (Değişik:RG-23/10/2019-30927)

(1) Ramsar Listesine dahil edilecek alanlar Ulusal Komisyon tarafından belirlenir.

Ramsar alanlarının sınırlarının tespiti ve ilanı

MADDE 28 – (1) Ramsar Alanı (Uluslararası öneme haiz sulak alan): Bakanlık taşra teşkilatı tarafından uluslararası öneme haiz sulak alan niteliklerinden en az bir kritere sahip olduğuna karar verilen sulak alan hakkında, mahalli komisyonunda değerlendirme yapılır ve karar verilmek üzere dosya Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça, ilgili bakanlıklar ve kuruluşların da görüşleri alındıktan sonra Ulusal Komisyona sunulur, Ulusal Komisyonun uygun görüşü alındıktan sonra Ramsar listesine dâhil edilmek üzere Resmî Gazete’de yayımlanır.

Yönetim planlarının hazırlanması ve uygulanması

MADDE 29 – (1) (Değişik:RG-23/10/2019-30927) Bakanlıkça, Ramsar Sözleşmesi Sulak Alan Yönetim Planı Rehberi esas alınarak ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında yönetim planı yapılır veya yaptırılır. İhtiyaç halinde mahalli öneme haiz sulak alanlar ve diğer sulak alanlarda Mahalli Komisyonlar vasıtasıyla Ramsar Sözleşmesi Sulak Alan Yönetim Planı Rehberi esas alınarak yönetim planı yapılabilir veya yaptırılabilir.

(2) Yönetim planlarının hazırlanması sürecine, ilgili bakanlıkların, valiliklerin, yerel yönetimlerin, gönüllü kuruluşların ve bilim adamlarının katılımı sağlanır.

(3) Yönetim planları ile kara avcılığı ve su ürünleri avcılığına ilişkin özel düzenlemeler yapılabilir.

(4) Yönetim planları ile koruma bölgeleri için asgari kuralları değiştirmeyecek şekilde ilave düzenlemeler getirilebilir.

(5) (Değişik:RG-23/10/2019-30927) Ramsar Alanları ve Ulusal Öneme Haiz Sulak Alanlarda yapılan Yönetim planları, Ulusal Komisyonun, Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanlar ve diğer sulak alanlarda yapılacak yönetim planları, Mahalli Komisyonun onayını takiben yürürlüğe girer. Uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler bu plan hükümlerine uygun işlem yapmakla yükümlüdürler.

(6) Valilikler; mahalli çevre kurulları ve mahalli komisyonlar vasıtasıyla yönetim planlarının uygulanmasını, sürekli ve etkin bir izlemenin yapılmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır ve düzenlemeleri yapar.

(7) (Değişik:RG-1/8/2017-30141) Bir sulak alanın Milli Park, Tabiatı Koruma Alanı, Tabiat Parkı, Tabiat Anıtı, Yaban Hayatı Koruma Sahası, Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Tabiat Varlığı, Doğal Sit veya Özel Çevre Koruma Bölgesi statüsü var ise; Yönetim Planı hazırlanma sürecinde mevcut koruma statüsü ile ilgili hükümler dikkate alınır.

Yönetim planlarının uyum esasları

MADDE 30 – (1) Yönetim planı tamamlanan sulak alanın bulunduğu havzada entegre havza yönetim planı olmaması halinde; hazırlanacak havza yönetim planı, sulak alan yönetim planlarına uygun olarak yapılır.

(2) Yönetim planında görev verilen kurum ve kuruluşlar kendilerini ilgilendiren konularda mahalli komisyonlara yıllık izleme raporu verirler.

(3) Sulak alanların içme ve kullanma suyu maksadıyla kullanılması halinde Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen özel hükümler dikkate alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ulusal Komisyon, Mahalli Komisyon, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları

Ulusal Komisyonun teşekkülü

MADDE 31 – (1) (Değişik:RG-23/10/2019-30927) Ulusal Komisyon, Bakanlık Bakan Yardımcısının başkanlığında, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürü, Su Yönetimi Genel Müdürü, Devlet Su İşleri Genel Müdürü, Orman Genel Müdürü, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü, Tarım Reformu Genel Müdürü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetim Genel Müdürü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürü yükseköğretim kurumlarının sulak alanlarla ilgili bilim dallarından, aynı daldan olmamak şartıyla iki, sulak alanlar konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından iki olmak üzere toplam 14 kişiden oluşur. Gerekliğinde alt komisyonlar kurulabilir.

(2) (Değişik:RG-23/10/2019-30927) Komisyonunda yer alacak yükseköğretim kurum ve sivil toplum kuruluş üyeleri Bakanlıkça belirlenir ve ihtiyaç duyulması halinde yenilenir.

(3) Komisyonun sekretarya hizmetleri Genel Müdürlükçe yürütülür.

Ulusal Komisyonun görevleri

MADDE 32 – (1) Komisyonun görevleri şunlardır:

- Ulusal sulak alan politika ve stratejilerini belirlemek,
- Sözleşmenin taraflar konferansında alınan kararların ve önerilerin uygulanmasını sağlamak,
- Ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanları ile ilgili ortaya çıkan meselelerin çözümüne yönelik kararlar almak ve uygulanmasını takip etmek,
- Ramsar Sözleşmesi kriterleri çerçevesinde ülkemizin ulusal öneme haiz sulak alanları belirlemek ve güncellemek,

d) Ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında uzmanlarca tespit edilen (**Değişik ibare:RG-23/10/2019-30927**) sulak alan koruma bölgelerini onaylamak ve Ramsar alanları hakkında Bakanlığa görüş vermek,

e) Sulak alan yönetim planlarının uygulanmasından doğan sorunların çözümü için kararlar almak,

f) Ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında yaşayan nadir ve nesli tehlikede olan türlerin korunması ve geliştirilmesi için hazırlanan eylem planlarının uygulanmasından doğan sorunların çözümü için karar almak,

g) Ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarının yurt içinde ve yurt dışında tanıtılmasına yönelik faaliyetleri desteklemek,

ğ) Bu Yönetmelikle verilen diğer görevleri yapmak.

Ulusal Komisyonun çalışma usul ve esasları

MADDE 33 –(1) Komisyon yılda en az iki defa salt çoğunlukla toplanır. Komisyon başkanı gerekli gördüğünde veya ilgili bakanlıkların talebi üzerine Komisyonu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(2) Komisyonunda oy çokluğu ile karar alınır. Oyların eşit çıkması halinde başkanın oyu istikametinde karar alınır. Bakanlık uygun gördüğü kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının yetkili temsilcilerini, gündeme ilgili görüşlerini almak üzere gözlemci olarak Komisyon toplantısına davet edebilir. Komisyona gözlemci sıfatı ile katılan temsilciler sadece kendilerini ilgilendiren konu ile ilgili oylamaya katılabilirler.

(3) Komisyon, gündemindeki konularda hazırlık yapmak amacıyla ilgili kuruluşlardan oluşan bir çalışma grubu teşkil edebilir, teknik danışman belirleyebilir. Ancak teknik danışmanlar ve çalışma gruplarının görevi raporlarla sınırlıdır.

Toplantı gündemi

MADDE 34 – (1) Komisyonun toplantı gündemi sekretarya tarafından hazırlanır. Komisyon üyeleri komisyon toplantısından en az 20 gün önce toplantı gündemi ile ilgili teklifte bulunabilir.

(2) Gündem konuları toplantı tarihinden en az 15 gün önce üyelere gönderilir. Olağanüstü çağrılı toplantılarda bu süreler uygulanmaz.

Mahalli komisyonun oluşumu

MADDE 35 – (1) Bütün illerde Mahalli Sulak Alan Komisyonları kurulur.

(2) (**Değişik:RG-23/10/2019-30927**) Mahalli Komisyon, il valisi veya valinin görevlendireceği vali yardımcısı başkanlığında, Bakanlık (Doğa Koruma ve Milli Parklar) Bölge Müdürü, Tarım ve Orman İl Müdürü, Doğa Koruma ve Milli Parklardan sorumlu İl Şube Müdürü, DSİ Bölge Müdürü, Orman Bölge Müdürü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürü, toplantı gündemi içeriğindeki sulak alanın bulunduğu ilçenin kaymakamı, belediye mücavir alanı içerisinde ise ilgili belediye başkanı, il ziraat odası başkanı, varsa su ürünleri kooperatiflerinden bir, avcılık ve atıcılık derneklerinden bir, mahalli üniversitelerin ilgili bilim dallarından, aynı daldan olmamak şartıyla iki, sulak alanlar konusunda faaliyet gösteren mahalli sivil toplum kuruluşlarından bir temsilcinin katılımı ile oluşur.

(3) Komisyonunda yer alacak yükseköğretim kurum ve sivil toplum kuruluş üyeleri, Şube Müdürlüğünün teklifi ile valiliklerce belirlenir ve gerek gördüğünde Şube Müdürlüğünce yenilenir.

(4) Komisyonun sekretarya hizmetleri Şube Müdürlüğünce yürütülür.

Mahalli komisyonun görevleri

MADDE 36 – (1) Komisyon, bulunduğu il dâhilinde aşağıda belirtilen işleri yapar:

a) Bakanlık taşra teşkilatı tarafından raporu hazırlanan sulak alan vasıflı bir alanın önem derecesini belirleyip Bakanlığa görüş vermek,

b) (**Değişik:RG-23/10/2019-30927**) Diğer sulak alanlar ile daimi veya mevsimsel akarsuların koruma ve kullanma esaslarını belirlemek ve uygulanmasını takip etmek,

c) Ulusal Komisyon tarafından, ulusal öneme haiz sulak alanlar ve Ramsar Alanlarında alınan kararların uygulanmasını sağlamak,

ç) Ulusal Sulak Alan politikası ve stratejilerinin uygulanmasını sağlamak,

d) Sulak Alan Koruma Bölgeleri esaslarının uygulanmasını sağlamak,

e) Yönetim planının hazırlanma sürecinde gerekli destek ve katkıyı vermek,

f) Sulak Alan yönetim planlarının uygulanmasını sağlamak,

g) Sulak alanlara bağımlı nadir ve nesli tehlikede olan türlerin korunması ve geliştirilmesi için hazırlanan eylem planlarının uygulanmasını sağlamak,

ğ) Sulak alanların yurt içinde ve yurt dışında tanıtılmasına yönelik faaliyetleri desteklemek,

h) Bulunduğu il sınırları içerisindeki diğer sulak alanların korunması ile ilgili çalışmalara destek vermek,

ı) Bu Yönetmelikle verilen diğer görevleri yapmak.

i) (**Ek:RG-23/10/2019-30927**) Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanların koruma bölgelerini belirleyerek Genel Müdürlüğe sunmak, mahalli öneme haiz ve diğer sulak alanlarda yapılacak yönetim planlarını onaylamak ve uygulanmasını takip etmek.

(2) Komisyon başkanı, gerekli gördüğünde veya Komisyon üyelerinin talebi üzerine diğer kamu kurumlarının, meslek odalarının yetkili temsilcilerini veya ilgili görülen kişileri gündeme ilgili görüşlerini almak üzere Komisyon toplantısına davet edebilir.

Mahalli komisyonun çalışma usul ve esasları

MADDE 37 –(1) Mahalli Komisyon yılda en az iki defa toplanır. Komisyon başkanı gerekli gördüğünde veya Komisyon üyelerinin talebi üzerine olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(2) Komisyon salt çoğunlukla toplanır ve oy çokluğu ile karar alır. Oyların eşit çıkması halinde başkanın oyu istikametinde karar alınır.

(3) Komisyona üye olarak katılan üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri birer oy hakkına sahiptir. Komisyona gözlemci davet edilecek kurum, kuruluş veya kişiler katıldıkları konu ile ilgili oylamaya katılabilirler.

(4) Komisyon, gündemindeki konularda hazırlık yapmak amacıyla ilgili kuruluşlardan oluşan bir çalışma grubu teşkil edebilir.

Toplantı gündemi

MADDE 38 – (1) Komisyonun toplantı gündemi sekretarya tarafından hazırlanır. Komisyon üyeleri Komisyon toplantısından en az 20 gün önce toplantı gündemi ile ilgili teklifte bulunabilir.

(2) Gündem konuları toplantı tarihinden en az 15 gün önce üyelere gönderilir. Olağanüstü çağrılı toplantılarda bu süreler uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuru formları, izin belgeleri ve izin bedelleri

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki başvuru formları, izin belgeleri ve bedelleri Bakanlık tarafından düzenlenir.

(2) (**Ek:RG-23/10/2019-30927**) Sulak alan faaliyet izin belgesi verilmesi ve yenilenmesi için ödenecek bedele ilişkin tarife ve buna ait uygulama esasları her yıl Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) (**Ek:RG-23/10/2019-30927**) Sulak alanlarda verilecek izin belgeleri için belirlenen bedeller, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ödenir.

İşletme/işlettirme

MADDE 39/A – (**Ek:RG-19/3/2021-31428**)

(1) Sulak alanlarda, Bakanlığa tahsis edilen yerlerde koruma, yönetim, işletme, tanıtım, sportif, eğlenme, dinlenme ve benzeri hizmetler için gerekli altyapı, üstyapı ve diğer tesisler Genel Müdürlükçe yapılır veya yaptırılır. Söz konusu tesislerin işletilmesi ve/veya işlettirilmesi Genel Müdürlükçe yapılır veya yaptırılır.

Çevrimiçi sulak alan yönetim ve izin sistemi

MADDE 40 –(1) Bakanlık tarafından ilan edilecek tarihlerde geçerli olmak üzere; bu Yönetmelikte yer alan iş ve işlemlerden Bakanlıkça belirlenenler, Bakanlık tarafından belirlenen çevrimiçi sistem ile gerçekleştirilecektir. Sisteme ait uygulama esasları Bakanlıkça belirlenir.

İdari yaptırımlar

MADDE 41 –(1) Uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler, sulak alanların korunmasında bu Yönetmelik ve bu Yönetmelik uyarınca hazırlanan yönetim planları ile belirlenen esaslara uygun işlem yapmakla yükümlüdürler.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili maddeleri uygulanır.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 42 –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ile 6831 sayılı Orman Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Salgın hastalık ve milli güvenlik konularına ait iş ve işlemler Bakan onayı ile yapılabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 43 –(1) 17/5/2005 tarihli ve 25818 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer izin uygulamaları

GEÇİCİ MADDE 1 – (Mülga:RG-19/3/2021-31428)

Sulak alan koruma bölgeleri revizyonu

GEÇİCİ MADDE 2 –(1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce Bakanlıkça onaylanarak yürürlüğe giren Sulak Alan Koruma Bölgesi sınırları, bu Yönetmeliğe uygun olarak revize edilene kadar mevcut hali ile geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 45 – (Değişik:RG-23/10/2019-30927)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

Ekle ri için tıklayınız.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete ’nin		
	Tarihi	Sayısı
	4/4/2014	28962
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete lerin		
	Tarihi	Sayısı
1	1/8/2017	30141
2	23/10/2019	30927
3	19/3/2021	31428